Příloha č. 2 **Podrobný popis podporovaných aktivit**

Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání

Bude podporován vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání – integrační sociální podnik a environmentální sociální podnik. Sociální podnikání zahrnuje podnikatelské aktivity prospívající společnosti a životnímu prostředí. Vytváří pracovní příležitosti pro osoby se znevýhodněním na trhu práce a hraje důležitou roli v místním rozvoji. Zcela zásadní je zapojení lokálních stakeholderů do činnosti sociálního podniku. Sociální podnik naplňuje veřejně prospěšný cíl, který je formulován v zakládacích dokumentech. Pro sociální podnik je stejně důležité dosahování zisku i zvyšování veřejného prospěchu. Sociální podnik vzniká a rozvíjí se na konceptu tzv. trojího prospěchu – ekonomického, sociálního a environmentálního.

1. Integrační sociální podnik

Příjemce musí naplňovat současně tyto principy a charakteristiky sociálního podnikání:

Společensky prospěšný cíl	• společensky prospěšný cíl zaměstnávání a sociálního začleňování osob znevýhodněných na trhu práce formulován v zakládacích dokumentech
Sociální prospěch	• zaměstnávání a sociální začleňování osob ze znevýhodněných skupin, tj. osob definovaných v příloze č. 2 Podporované cílové skupiny - min. podíl zaměstnanců ze znevýhodněných skupin činí 30 %, min. úvazek pro zaměstnance z cílových skupin je 0,4, zaměstnanci z cílových skupin musí mít uzavřenou pracovní smlouvu nebo dohodu o pracovní činnosti (dohoda o provedení práce není pro zaměstnance z cílových skupin akceptovatelná) • účast zaměstnanců a členů na směřování podniku • důraz na rozvoj pracovních kompetencí znevýhodněných zaměstnanců
Ekonomický prospěch	• minimálně 51 % případného zisku je reinvestováno do rozvoje sociálního podniku a/nebo pro naplnění jeho společensky prospěšných cílů • nezávislost (autonomie) v manažerském rozhodování a řízení na externích zakladatelích nebo zřizovatelích • alespoň 30 % podíl tržeb z prodeje výrobků a služeb na celkových výnosech, sleduje se za posledních 12 měsíců realizace projektu
Environmentální prospěch	• zohledňování environmentálních aspektů výroby i spotřeby
Místní prospěch	• přednostní uspokojování potřeb místní komunity a místní poptávky • využívání přednostně místních zdrojů • spolupráce sociálního podniku s lokálními aktéry na území MAS

Budou podporovány všechny typy níže uvedených činností, dílčí části činností nebo kombinace těchto činností označené v žádosti o podporu jako klíčové aktivity. Žadatel si může vydefinovat další relevantní činnosti. Doporučené klíčové aktivity projektu:

a) Vytvoření a zachování pracovních míst pro zaměstnance z cílových skupin a pro zaměstnance mimo cílovou skupinu nezbytných pro fungování podniku v souladu s principy sociálního podnikání
   - u zaměstnanců mimo cílovou skupinu je možné hradit pouze pozice, které zajišťují specifickou podporu zaměstnancům z cílových skupin (např. vedoucí/mistr/předák cílové skupiny, asistent, psycholog), zajišťují marketing sociálního podniku (např. marketingový pracovník) a řídí podnik (např. manažer sociálního podniku)
   - z projektu je možné financovat mzdy nově přijatých zaměstnanců z cílových skupin (nikoli stávajících)
   - všichni zaměstnanci realizačního týmu financovaní z projektu musí mít kvalifikaci (vyučení v oboru, SŠ, VŠ v oboru nebo osvědčení o profesní kvalifikaci podle zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání) nebo praxi odpovídající pracovnímu zařazení
   - pracovní místa pro zaměstnance z cílových skupin musí příjemce vytvořit a obsadit nejpozději do 3 měsíců od zahájení realizace projektu; vyžaduje-li charakter podnikání přijetí zaměstnanců postupně a po této lhůtě, objasní tyto skutečnosti žadatel v podnikatelském plánu, a to v části Management a lidské zdroje

b) Vzdělávání zaměstnanců z cílových skupin a vzdělávání ostatních zaměstnanců sociálního podniku financovaných z přímých nákladů projektu
   - vzděláváním ostatních zaměstnanců sociálního podniku se rozumí především kurzy pro zefektivnění práce s cílovou skupinou, nebo kurzy zaměřené na rozvoj kompetencí v řízení podniku, např. kurzy pro řízení gastroprovozu, obchodní dovednosti, marketing
   - potřebnost vzdělávacích aktivit zdůvodní žadatel v projektové žádosti

c) Marketing sociálního podniku (např. kampaně na podporu prodeje, reklama)

d) Provozování sociálního podnikání = působení podniku na trhu včetně naplňování principů sociálního podnikání v praxi (žadatel detailněji rozvede také v Příloze č. 10 - Podnikatelský plán)
   - nová podnikatelská činnost, která je předmětem projektové žádosti, musí být zahájena max. do 3 měsíců od zahájení realizace projektu, součástí klíčové aktivity jsou vedle činností spojených s prokazováním naplňování principů sociálního podnikání, resp. i rozpoznávacích znaků sociálního podniku, také činnosti spojené s evaluací prováděnou ŘO OPZ (v rámci toho se příjemce zúčastní šetření formou dotazníků nebo rozhovorů, zprostředkuje šetření u cílových skupin, případně zajistí sběr specifických ukazatelů nezbytných

pro vyhodnocení přínosů pro cílové skupiny); zjištěné informace budou plně k dispozici příjemci pro zlepšování fungování sociálního podniku

- doporučujeme žadatelům, aby si aktivity spojené s vykazováním principů sociálního podnikání, resp. rozpoznávacích znaků sociálního podniku, a evaluací zohlednili ve výši úvazků členů realizačního týmu (žadatel zohlední také v popisu vykonávané činnosti)
- *pokud žadatel kombinuje předmět podnikání s aktivitami z oblasti prvovýroby (podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství), uvede v klíčové aktivitě rozdělení všech položek rozpočtu na aktivity týkající se prvovýroby a ostatní podnikatelské činnosti, a to z důvodu rozdílných podpor de minimis*

2. Enviromentální sociální podnik

Příjemce musí naplňovat současně tyto principy a charakteristiky sociálního podnikání:



Budou podporovány všechny typy níže uvedených činností, dílčí části činností nebo kombinace těchto činností označené v žádosti o podporu jako klíčové aktivity. Žadatel si může vydefinovat další relevantní činnosti. Doporučené klíčové aktivity projektu:

a) Vytvoření a zachování pracovních míst pro zaměstnance z cílových skupin a pro zaměstnance mimo cílovou skupinu nezbytných pro fungování podniku v souladu s principy sociálního podnikání
   - u zaměstnanců mimo cílovou skupinu je možné hradit pouze pozice, které zajišťují specifickou podporu zaměstnancům z cílových skupin (např. vedoucí/mistr/předák cílové skupiny, asistent, psycholog), zajišťují marketing sociálního podniku (např. marketingový pracovník), poskytují zaměstnancům sociálního podniku odbornou podporu při zpracování environmentálních auditů a strategií a zavádění environmentálních opatření do praxe a řídí podnik (např. manažer sociálního podniku)
   - z projektu je možné financovat mzdy nově přijatých zaměstnanců z cílových skupin (nikoli stávajících)
   - všichni zaměstnanci realizačního týmu financovaní z projektu musí mít kvalifikaci (vyučení v oboru, SŠ, VŠ v oboru nebo osvědčení o profesní kvalifikaci podle zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání) nebo praxi odpovídající pracovnímu zařazení
   - pracovní místa pro zaměstnance z cílových skupin musí příjemce vytvořit a obsadit nejpozději do 3 měsíců od zahájení realizace projektu; vyžaduje-li charakter podnikání přijetí zaměstnanců postupně a po této lhůtě, objasní tyto skutečnosti žadatel v podnikatelském plánu, a to v části Management a lidské zdroje
b) Vzdělávání zaměstnanců z cílových skupin a vzdělávání ostatních zaměstnanců sociálního podniku financovaných z přímých nákladů projektu
   - vzděláváním ostatních zaměstnanců sociálního podniku se rozumí především kurzy pro zefektivnění práce s cílovou skupinou, environmentálně zaměřené kurzy nebo kurzy zaměřené na rozvoj kompetencí v řízení podniku, např. obchodní dovednosti, marketing
   - potřebnost vzdělávacích aktivit zdůvodní žadatel v projektové žádosti
c) Marketing sociálního podniku (např. kampaně na podporu prodeje, reklama)
d) Provozování sociálního podnikání = působení podniku na trhu včetně naplňování principů sociálního podnikání v praxi (žadatel detailněji rozvede také v Příloze č. 10 - Podnikatelský plán)
   - nová podnikatelská činnost, která je předmětem projektové žádosti, musí být zahájena max. do 3 měsíců od zahájení realizace projektu, součástí klíčové aktivity jsou vedle činností spojených s prokazováním naplňování principů sociálního podnikání, resp. i rozpoznávacích znaků sociálního podniku, také činnosti spojené s evaluací prováděnou ŘO OPZ (v rámci toho se příjemce

zúčastní šetření formou dotazníků nebo rozhovorů, zprostředkuje šetření u cílových skupin, případně zajistí sběr specifických ukazatelů nezbytných pro vyhodnocení přínosů pro cílové skupiny); zjištěné informace budou plně k dispozici příjemci pro zlepšování fungování sociálního podniku

- doporučujeme žadatelům, aby si aktivity spojené s vykazováním principů sociálního podnikání, resp. rozpoznávacích znaků sociálního podniku, a evaluací zohlednili ve výši úvazků členů realizačního týmu (žadatel zohlední také v popisu vykonávané činnosti)
- *pokud žadatel kombinuje předmět podnikání s aktivitami z oblasti prvovýroby (podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství), uvede v klíčové aktivitě rozdělení všech položek rozpočtu na aktivity týkající se prvovýroby a ostatní podnikatelské činnosti, a to z důvodu rozdílných podpor de minimis*

e) Sledování environmentálního dopadu

- sledování plnění environmentálního přínosu (kvantitativně i kvalitativně) v interních dokumentech podniku – viz příloha č. 12 této výzvy – část 4. Environmentální prospěch

f) Zajištění péče o děti a další závislé osoby znevýhodněných pracovníků, zajištění dopravy znevýhodněných pracovníků apod.

- je nutné již v projektové žádosti identifikovat bariéry (definovat opatření a doložit jejich vliv na zaměstnání v sociálním podniku) [1]

3. Obecné podmínky platné pro obě podporované aktivity:

Udržitelnost, resp. fungování sociálního podniku, je jedním ze základních a obecných principů sociálního podnikání, a je zakotvena v principech a charakteristikách stanovených v sadě rozpoznávacích znaků pro integrační sociální podnik a environmentální sociální podnik (přílohy č. 11 a č. 12 této výzvy). Všechny rozpoznávací znaky jsou pro příjemce závazné v plném rozsahu a budou sledovány v průběhu realizace projektu. K principům a charakteristikám sociálního podnikání se žadatel přihlašuje při založení organizace ve svých zakládacích dokumentech, a to nejpozději k datu ukončení projektu. Neziskové organizace zveřejní dokumenty v příslušném rejstříku dle právní formy organizace a dále např. formou prohlášení na webu organizace nebo jiném veřejně a bez překážek dostupném místě. Doporučujeme žadatelům, aby principy sociálního podnikání zapracovali do zakládacích dokumentů. Příjemce je vázán dodržováním rozpoznávacích znaků v Rozhodnutí o poskytnutí dotace[2], a to v části účel dotace. Pro naplnění účelu dotace přidělené podle této výzvy

[1] Lze hradit jako jiné nezbytné náklady cílové skupiny z přímých nákladů projektu. Viz Specifická část pravidel pro žadatele a příjemce v rámci OPZ pro projekty se skutečně vzniklými výdaji a případně také s nepřímými náklady, kapitola 6.4.8 Přímá podpora cílové skupiny.

[2] Doporučujeme žadatelům, aby při nastavování délky realizace projektu brali do úvahy podmínku naplnění všech rozpoznávacích znaků sociálního podnikání. V této souvislosti zejména upozorňujeme na povinnost dosáhnutí minimálního podílu 30 % tržeb z prodeje výrobků a služeb na celkových výnosech (tento rozpoznávací znak se sleduje za posledních 12 měsíců realizace projektu; do celkových výnosů se pro účely tohoto rozpoznávacího znaku nezapočítávají investiční dotace).

je tedy nezbytné, aby nová sociálně podnikatelská aktivita byla provozována v souladu s principy sociálního podnikání po celou dobu realizace projektu a realizací projektu vytvářel předpoklady pro udržení sociálního podnikání i po skončení podpory. Naplnění principů a charakteristik sociálního podniku, tzn. příloh č. 11 a č. 12 této výzvy, je rovněž vázané na naplnění indikátoru 1 02 13.

V případě nové podnikatelské aktivity definované níže pod body b) až e), se obchodní korporace, resp. nová podnikatelská aktivita obchodní korporace, přihlašuje k principům sociálního podnikání jako odštěpný závod. Stávající obchodní korporace odštěpný závod zřizovat nemusí v případě, že se k principům sociálního podnikání přihlásí celá korporace.

Novou aktivitou se rozumí:

a) podnikatelská aktivita nově vzniklého subjektu[3],
b) podnikatelská aktivita jako nově zřízená živnost subjektu již existujícího,
c) podnikatelská aktivita jako nový obor činnosti v rámci stávajícího oprávnění k podnikání,
d) podnikatelská aktivita jako nový produkt/služba v rámci stávajícího živnostenského oprávnění, přičemž podmínkou novosti je možnost oddělit nový produkt/službu od stávajícího podnikání, a to jak při přípravě podnikatelského záměru a finančního plánu, tak při prokazování udržitelnosti,
e) podnikatelská aktivita jako nově zřízená provozovna poskytující stávající službu, avšak takovou, jejíž poskytování je jednoznačně vázáno k místu provozovny (např. otevření další kavárny/prádelny na jiném místě); zřízením nové provozovny bude uspokojena poptávka nových/jiných zákazníků; nově zřízená provozovna musí být ekonomicky soběstačná, tzn. žadatel zaciluje podnikatelský plán jen na ni, prokazuje konkurenceschopnost nové služby v nové provozovně s ohledem na místní trh aj.
f) rozvojová aktivita v rámci stávajícího oprávnění k podnikání za předpokladu vzniknu nových pracovních míst pro zaměstnance z cílových skupin. Rozvojovou aktivitou se rozumí: rozšíření prostorové kapacity podniku a/nebo zavádění nových technologií výroby a/nebo modernizace výroby/služby a/nebo zvýšená poptávka po výrobku/službě. Financována z rozpočtu projektu budou výhradně nově vzniklá pracovní místa pro zaměstnance z cílových skupin obsazená novými zaměstnanci z cílových skupin (stávající zaměstnanci z CS nebudou financováni),
g) rozvojová aktivita v rámci stávajícího oprávnění k podnikání stávajících sociálních podniků. Rozvojovou aktivitou se rozumí: rozšíření prostorové kapacity podniku a/nebo zavádění nových technologií výroby a/nebo modernizace výroby/služby a/nebo zvýšená poptávka po výrobku/službě a/nebo marketingové aktivity sociálního podniku a/nebo přímá práce se zaměstnanci z cílových skupin v rámci sociálního principu sociálního podnikání. V případě vzniku nových pracovních míst pro zaměstnance z cílových skupin musí být tato místa

[3] Nerelevantní v případě typu žadatele nestátní neziskové organizace (NNO).

obsazená novými zaměstnanci z cílových skupin (stávající zaměstnanci z CS nebudou financováni).

Způsobilé výdaje projektu se vždy týkají jen nových podnikatelských aktivit definovaných výše.

Za podpořenou podnikatelskou aktivitu nelze v této výzvě považovat podnikatelskou aktivitu (i její část) žadatele, která je nebo byla provozována jiným subjektem, který je se žadatelem propojen vlastnickou strukturou, obsazením realizačního týmu či jiným prokazatelným způsobem (bude prověřováno z veřejně dostupných zdrojů).

Žadatel může novou ekonomickou činnost, která je předmětem podpory, začít vykonávat nejdříve s datem zahájení realizace projektu uvedeném v právním aktu (nerelevantní pro f) a g)).

Plnění principů sociálního podnikání uvedených v příloze č. 11 a č. 12 výzvy bude sledováno pouze u nové podnikatelské aktivity definované výše pod body b) – e), u celého podniku v případě aktivity a), f) a g). Nová podnikatelská aktivita musí být jednoznačně oddělena ze stávající činnosti v případech b) a e).

V rámci této aktivity nelze hradit poskytování sociálních služeb podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a to jak v rozsahu základních, tak i fakultativních činností. Doporučujeme žadatelům při přípravě projektů konzultovat projektové záměry s ŘO OPZ a podnikatelské plány s lokálními konzultanty MPSV. [4]

[4] http://ceske-socialni-podnikani.cz/cz/kdo-poradi/lokalni-konzultanti-mpsv